

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
-----------------	---

PRVI DEO: PORODICA

OSNOVNI POJMOVI O PORODIČNOM PRAVU I PORODICI	11
1. Pojam porodičnog prava	11
2. Predmet i metod porodičnog prava	11
3. Delovi porodičnog prava	15
4. Mesto porodičnog prava	16
(1) Porodično pravo je deo građanskog prava	16
(2) Porodično pravo je posebna grana prava	18
(3) Porodično pravo je član porodice građanskih prava	20
5. Načela porodičnog prava	22
6. Izvori porodičnog prava	23
(1) Zakon kao izvor porodičnog prava	24
(A) Zakon kao osnovni izvor porodičnog prava	24
(B) Zakon kao dopunski izvor porodičnog prava	29
(C) Međunarodni ugovor kao izvor porodičnog prava	30
(2) Sudska praksa kao izvor porodičnog prava	37
(3) Praksa Evropskog suda za ljudska prava kao izvor porodičnog prava	41
(4) Običaj kao izvor porodičnog prava	43
(5) Pravna nauka kao izvor porodičnog prava	44
7. Porodica	45
(1) Pojam porodice	45
(2) Pojam porodice u praksi Evropskog suda za ljudska prava	49
(3) Struktura porodice	50
(4) Planiranje porodice	52
(5) Nasilje u porodici	54
8. Srodstvo	60
(1) Pojam srodstva	60

(2) Vrste srodstva	61
(3) Računanje srodstva	62
(4) Značaj srodstva	64
9. Lično ime	65
(1) Pojam ličnog imena	65
(2) Načela o ličnom imenu	66
(3) Određivanje ličnog imena	67
(4) Promena ličnog imena	67
10. Matične knjige	69
(1) Pojam matičnih knjiga	69
(2) Načela o matičnim knjigama	70
(3) Vrste matičnih knjiga	70

DRUGI DEO: BRAK

Odeljak 1. OPŠTI POJMOVI O BRAKU I BRAČNOM PRAVU	75
1. Pojam braka	75
(1) Teorijske definicije braka	75
(2) Zakonske definicije braka	77
(3) Pravna priroda braka	78
2. Pojam i predmet bračnog prava	80
3. Načela bračnog prava	81
Odeljak 2. SKLAPANJE BRAKA	83
1. Pretpostavke za postojanje braka	84
2. Pretpostavke za punovažnost braka	84
(1) Pozitivne pretpostavke za punovažnost braka	84
(2) Negativne pretpostavke za punovažnost braka (bračne smetnje)	104
3. Bračne zabrane	118
Odeljak 3. DEJSTVA BRAKA	119
1. Pojam pravnih dejstava braka	119
2. Vrste pravnih dejstava braka	119
(1) Dejstva braka na poslovnu sposobnost supružnika	119
(2) Dejstva braka na lične odnose supružnika	119
(3) Dejstva braka na imovinske odnose supružnika	123
(4) Dejstva braka na izdržavanje supružnika	123
Odeljak 4. PRESTANAK BRAKA	124

1. Prestanak nevažećeg braka	124
(1) Nepostojeći brak	124
(2) Ništav (apsolutno ništav) brak	126
(3) Rušljiv (relativno ništav) brak	129
2. Prestanak punovažnog braka	131
(1) Smrt	131
(2) Proglašenje za umrlog	132
(3) Razvod braka	133
(A) Pojam razvoda braka	133
(B) Uzroci za razvod braka	135
(C) Klasifikacija uzroka za razvod braka	137
(D) Razvod braka u domaćem pravu	139
3. Postupak prestanka braka	144
Odeljak 5. DEJSTVA PRESTANKA BRAKA	153
1. Dejstva prestanka braka na supružnike	153
(1) Dejstva prestanka braka smrću	153
(2) Dejstva prestanka braka poništenjem i razvodom	154
2. Dejstva prestanka braka na decu	156
Odeljak 6. VANBRAČNA ZAJEDNICA	157
1. Pojam vanbračne zajednice	157
2. Pravno uređenje vanbračne zajednice	161

TREĆI DEO: DETE

PRVA GLAVA: DETE POD RODITELJSKIM STARANJEM	169
Odeljak 1. OPŠTI POJMOVI O ODNOSU DETETA I RODITELJA	169
1. Pojam i predmet odnosadeteta i roditelja	169
2. Načela pravnog uređenja odnosa deteta i roditelja	175
Odeljak 2. PORODIČNI STATUS DETETA	178
1. Materinstvo	178
2. Bračno očinstvo	187
3. Vanbračno očinstvo	197
(1) Utvrđivanje vanbračnog očinstva priznanjem	199
(2) Utvrđivanje vanbračnog očinstva sudskom odlukom	207
(3) Oспорavanje vanbračnog očinstva	211
4. Materinstvo i očinstvo u slučaju začeca uz biomedicinsku pomoć	214

5. Postupak u maternitetskim i paternitetskim sporovima.....	220
6. Usvojenje	228
(1) Zasnivanje usvojenja.....	228
(A) Opšta podobnost usvojenika	229
(B) Opšta podobnost usvojitelja	234
(C) Forma usvojenja	239
(2) Dejstva usvojenja	244
(3) Prestanak usvojenja	247
(4) Dejstva prestanka usvojenja	249
Odeljak 3. PRAVA DETETA I RODITELJSKO PRAVO.....	251
1. Prava deteta	252
2. Roditeljsko pravo	268
(1) Pojam roditeljskog prava	268
(2) Sadržina roditeljskog prava	270
(A) Staranje o ličnosti deteta	270
(B) Zastupanje deteta	277
(C) Izdržavanje deteta.....	279
(D) Prava i dužnosti roditelja u odnosu na imovinu deteta.....	279
(3) Vršenje roditeljskog prava	279
(A) Vršenje roditeljskog prava od strane oba roditelja	279
(B) Vršenje roditeljskog prava od strane jednog roditelja.....	282
(4) Nadzor nad vršenjem roditeljskog prava.....	289
(A) Preventivni nadzor.....	290
(B) Korektivni nadzor.....	290
(5) Lišenje roditeljskog prava	293
(A) Potpuno lišenje roditeljskog prava.....	294
(B) Delimično lišenje roditeljskog prava	299
(C) Vraćanje roditeljskog prava.....	302
(6) Prestanak roditeljskog prava	302
(7) Produženje roditeljskog prava.....	303
3. Postupak u sporu za zaštitu prava deteta i u sporu za vršenje odnosno lišenje roditeljskog prava.....	305
DRUGA GLAVA: DETE BEZ RODITELJSKOG STARANJA.....	309
Odeljak 1. POJAM DETETA BEZ RODITELJSKOG STARANJA	309
Odeljak 2. HRANITELJSTVO	310
1. Zasnivanje hraniteljstva	311
(A) Opšta podobnost hranjenika	311

(B) Opšta podobnost hranitelja	313
(C) Forma hraniteljstva	314
2. Dejstva hraniteljstva	314
3. Prestanak hraniteljstva	315
Odeljak 3. STARATELJSTVO	317
1. Osnovni pojmovi o starateljstvu	318
(1) Pojam i svrha starateljstva	318
(2) Organ starateljstva	318
(A) Nadležnost organa starateljstva	318
(B) Poslovi organa starateljstva	319
(C) Postupak pred organom starateljstva	320
(3) Staratelj	321
(A) Pojam staratelja	321
(B) Izbor staratelja	322
(C) Postavljanje staratelja	323
(D) Vrste staratelja	323
(E) Dužnosti staratelja	325
(F) Prava staratelja	327
(G) Prestanak dužnosti staratelja	327
2. Starateljstvo nad maloletnikom	328
(1) Stavljanje pod starateljstvo	328
(2) Dužnosti staratelja nad maloletnikom	329
3. Starateljstvo nad licem lišenim poslovne sposobnosti	331
(1) Stavljanje pod starateljstvo	332
(2) Dužnosti staratelja nad licem lišenim poslovne sposobnosti	335
4. Privremeno starateljstvo	339

ČETVRTI DEO: IZDRŽAVANJE

Odeljak 1. OSNOVNI POJMOVI O IZDRŽAVANJU	345
1. Pojam zakonskog izdržavanja	345
2. Pravna priroda zakonskog izdržavanja	346
Odeljak 2. IZDRŽAVANJE IZMEĐU SUPRUŽNIKA	351
1. Izdržavanje za vreme trajanja braka	352
(1) Pretpostavke koje se odnose na poverioca izdržavanja	352
(A) Objektivne pretpostavke	352
(B) Subjektivna pretpostavka	356

(2) Pretpostavka koja se odnosi na dužnika izdržavanja	357
2. Izdržavanje posle prestanka braka	359
(1) Izdržavanje posle razvoda braka.	359
(A) Pretpostavke za izdržavanje	360
(B) Zahtev za izdržavanje.	361
(C) Trajanje izdržavanja	361
(D) Prestanak izdržavanja	363
(2) Izdržavanje posle poništenja braka	363
Odeljak 3. IZDRŽAVANJE IZMEĐU VANBRAČNIH PARTNERA	364
(A) Pretpostavke za izdržavanje	364
(B) Zahtev za izdržavanje.	366
(C) Trajanje izdržavanja	366
(D) Prestanak izdržavanja	366
Odeljak 4. IZDRŽAVANJE MAJKE DETETA	367
Odeljak 5. IZDRŽAVANJE IZMEĐU RODITELJA I DETETA	369
1. Izdržavanje deteta	370
(A) Izdržavanje maloletnog deteta.	370
(B) Izdržavanje punoletnog deteta	372
2. Izdržavanje roditelja	375
Odeljak 6. IZDRŽAVANJE IZMEĐU SRODNIKA	376
1. Izdržavanje između krvnih srodnika.	376
2. Izdržavanje između tazbinskih srodnika.	376
3. Izdržavanje između adoptivnih srodnika	377

PETI DEO: IMOVINA

Odeljak 1. IMOVINSKI ODNOSI SUPRUŽNIKA	381
1. Zakonski imovinski režim.	383
(1) Zajednička imovina	383
(A) Pojam zajedničke imovine	383
(B) Pravna priroda zajedničke imovine	386
(C) Upravljanje i raspolaganje zajedničkom imovinom	387
(D) Deoba zajedničke imovine	389
(2) Posebna imovina.	394
(A) Pojam posebne imovine	394
(B) Upravljanje i raspolaganje posebnom imovinom	394

---

(3) Odgovornost supružnika za obaveze	395
2. Ugovorni imovinski režim.	396
Odeljak 2. IMOVINSKI ODNOSI VANBRAČNIH PARTNERA	400
Zajednička imovina vanbračnih partnera	401
Odeljak 3. IMOVINSKI ODNOSI DETETA I RODITELJA	403
(A) Upravljanje i raspolaganje imovinom deteta	403
(B) Odgovornost roditelja za štetu	406
(C) Pravo stanovanja	408
Odeljak 4. IMOVINSKI ODNOSI STARATELJA I ŠTIĆENIKA	410
(A) Upravljanje i raspolaganje imovinom štićenika	410
(B) Odgovornost staratelja za štetu	411
Odeljak 5. IMOVINSKI ODNOSI ČLANOVA PORODIČNE ZAJEDNICE	413
LITERATURA	415